

Expresii utile în italiană

Salut.	Salve.	salve
Bună dimineată.	Buongiorno.	buongiorno
Bună ziua.	Buon pomeriggio.	buon pomerigio
Bună seara.	Buona sera.	buona sera
La revedere.	Arrivederla.	arrivederla
Da/Nu.	Sì/No.	sì/no
OK.	OK.	ochei
Ce faci?	Come sta?	come sta
Bine, mulțumesc.	Bene, grazie	bene grătie
Mă scuzați. (atrăgând atenția)	Scusi.	scuzi
Pardon. (depășind)	Permesso.	permesso
Îmi pare rău.	Mi dispiace.	mi dispiace
Aș dori...	Vorrei...	vorrei:
Cât costă?	Quant'è?	cuante:
Vă rog.	Per favore.	per favore
Mulțumesc.	Grazie.	grătie
Cu placere.	Prego.	prego
Vorbiiți mai rar, vă rog.	Parli lentamente per favore.	parli lentamente per favore
Puteti repeta?	Può ripetere?	puó ripétere
Nu înțeleg.	Non capisco.	non capisco
Vorbiiți engleză?	Parla inglese?	parla ingléze
Nu vorbesc italiană.	Non parlo italiano.	non parlo italiano
Unde este toaleta?	Dov'è la toilette?	dové la tualet
Ajutor!	Aiuto!	ajuto
Ce oră este?	Che ore sono?	che ore sono
O masă pentru...vă rog.	Un tavolo per ... per favore.	un tavolo per ... per favore
unu/doi/trei/patru	uno/due/tre/quattro	uno/dúe/tre/kuattro
Poftă bună.	Buon appetito.	buon appetito
Nota, vă rog.	Il conto, per favore.	il konto per favore

LINGHEA

VENETIA
ÎNCEPE CĂLĂTORIA

CUPRINS

■ Introducere	8
■ Scurt istoric	12
■ Unde mergem.....	23
① Orientare pe hartă	
San Marco	24
Piazza San Marco 24, Basilica di San Marco 25, Campanile di San Marco 29, Piazzetta dei Leoni 30, Torre dell'Orologio 31, Procuratie Vecchie și Nuove 31, Palazzo Ducale 32, Piazzetta San Marco 37, Museo Correr și Museo Archeologico 38, Biblioteca Marciana 39, Tot în San Marco 40	
Castello	41
De-a lungul ţărmului 41, Arsenale 43, Museo Storico Navale 45, Scuola di San Giorgio degli Schiavoni 45, Santa Maria Formosa 46, Santi Giovanni e Paolo (San Zanipolo) 46, Santa Maria dei Miracoli 47	
Dorsoduro	48
Accademia 49, Collezione Peggy Guggenheim 52, La Salute 53, Dogana 54, Zattere 56, Giudecca 57, Cartierul universitar 59, Ca' Rezzonico 59	
San Polo și Santa Croce	60
Rialto 60, Campo San Polo 63, Frari 64, Scuola Grande di San Rocco 65, Casa di Carlo Goldoni 66, Fondaco dei Turchi 67, Ca' Pesaro 68	
Cannaregio	68
Ghetoul 69, Madonna dell'Orto 71, Ca' d'Oro 71	
Plimbare cu barca pe Canal Grande	72
Între Fondaco dei Turchi și Ca' d'Oro 73, După Rialto 74, Dincolo de cot 74, Între Ponte dell'Accademia și La Salute 75	
Insulele	76
San Giorgio Maggiore 76, San Michele 78, Murano 78, Burano 80, San Francesco del Deserto 82, Torcello 82, Lido 84	
Timp liber	87
Divertisment	87
Cumpărături	91
Sporturi	93
În concediu cu copiii	94
Masa în oraș	96
Saturi de călătorie	110
Hoteluri recomandate	129
Index	138
Curiozități	
Leii din Veneția	11
Marco Polo	15
Repere istorice	21
Itinerare secrete ale palatului	37
La Biennale	45
Artiști venețieni	50
Gondole și gondolieri	57
Odihnească-se în pace?	77
Moartea la Veneția	85
Ora cocteilorilor	89
Carnevale	92
Calendarul evenimentelor	95
Degustări de vinuri	102

UNDE MERGEM

Mai mult decor de film decât oraș de locuit, Venetia și-a fascinat vizitatorii secole la rând. *La Serenissima* captivează, dar și nedumerește. Ciudătenia ei îl dezorientează pe cel nepregătit, dar unicitatea o face una dintre minunile lumii. Piața San Marco este ca un magnet: indiferent de intenția vizitatorului, aceasta îl atrage în mod inexorabil înapoi, cu ajutorul indicatoarelor galbene '*per San Marco*', care marchează principalele rute, având parcă efectul unui ordin. Nu e deloc greu să revii. Piața perfect proporționată, despre care Napoleon a afirmat că este „cel mai elegant salon din Europa”, adăpostește grandioasa Bazilică San Marco, Palatul Dogilor și cafenele elegante.

Venetia este împărțită în șase sestieri (sectoare). Cel mai la îndemâna punct de pornire este San Marco, cu biserică și piață. La est se întinde Castello, în care se află câteva biserici importante și Arsenale [Arsenalul]. La sud și vest de San Marco, de cealaltă parte a Canal Grande, este Dorsoduro, cu galerile sale de artă, în timp ce în interiorul cotului pe care îl face Canal Grande spre nord găsim sectoarele San Polo și Santa Croce, cu centrul în Rialto. Ultimul și mai la nord, unde se află gara și fostul cartier evreiesc, este Cannaregio.

Oriți-vă pe un pod mic și boltit departe de Canal Grande și tot ce veți auzi va fi apa clipocindă, lovindu-se de pereții plini de mușchi sau foșnetul unei gondole care apare din senin. În ciuda apelor care îl înconjoară, cea mai mare parte a orașului se explorează cel mai bine pe jos, luând doar ocazional barca pentru perspectiva inedită sau pentru a ajunge rapid într-un colț îndepărtat al lagunei.

Podul Rialto

SAN MARCO

San Marco, locul în care sunt adunate mai multe repere majore ale orașului, funcționează ca un magnet. Dar nu vă mărginiți la el, ci intrați și ieșiți din acest perimetru, ca să vă bucurați de restul orașului. Oricât de tare v-ar atrage, acest sector oficial nu vă va oferi intimitatea celorlalte sectoare, cu atât mai puțin pe cea din insulele lagunei.

PIAZZA SAN MARCO

Piața principală din Veneția, **Piazza San Marco** ①, este un loc plin de viață. Inițial, grădină a unei mănăstiri, cu un canal care curgea prin mijloc, în secolele XII și XIII a fost transformată în centrul religios și politic al orașului. Piața a tras dintotdeauna mulțimile – în culmea gloriei Republiei, unele dintre cele mai spectaculoase procesiuni au fost organizate aici; este și cazul celei înfățișate în celebra pictură a lui Gentile Bellini, expusă la Accademia (pag. 49). Conducătorilor care veneau victorioși din campanii, li se dedicau parade impresionante în fața Bazilicii. Atmosfera din acele vremuri este recreată și azi, însă dincolo de pompă, bogăție și agitație, Piazza rămâne un loc foarte civilizat. Poreclită de Napoleon „cel mai elegant salon din Europa”, aceasta este proporțională, cu colonade pe trei laturi și mărginită de monumente din sec. XVI și XVII. Piața are forma unui trapezoid. Bucătile de pavaj din trahit au peste 250 de ani, iar sub ele se află cinci sau șase straturi de gresie, unele datând de la jumătatea secolului XIII.

Când vizităm

Vizitați Veneția în mai sau octombrie dacă puteți – mulțimile de oameni care împânzesc orașul de Paște și din iunie până în septembrie pot fi frustrante. Crăciunul la Veneția a devenit și el o modă, deși de multe ori e umezeală și frig iarna, orașul capătă o aură de frumusețe mistică în această perioadă.

Basilica di San Marco

BASILICA DI SAN MARCO

O împletire de elemente orientale și occidentale, **Basilica di San Marco** ② (Bazilica Sfântul Marcu; L-S 9:45-17:00, D și sărbători: 14:00-16:00, Paște, nov până la 17:00; fără bilet; www.basilicasanmarco.it; bagajele se lasă la Ateneo San Basso, Calle San Basso 315/A) este un lăcaș de cult impunător, care întruchipează viziunea fostei Republii despre sine ca succesoare a Constantinopolului. În ciuda podelei neregulate, în pantă, a amestecului eclectic de stiluri, și la interior și la exterior, a celor 5 domuri inegale și a celor aproximativ 500 de coloane diferite, San Marco reușește să inspire un sentiment de grandoare, dar și de delicatețe, ca un giuvaier.

Biserica a fost ridicată în 830 e.n., servind drept capelă dogilor și adăpostind rămășițele pământești ale Sfântului Apostol Marcu, furate din Alexandria de doi aventurieri venețieni (pag. 14). Potrivit legendei, ei au ascuns corpul într-un transport cu carne de porc; vameșii musulmani, cărora religia

Evitați cozile

Ca să nu stați la cozile nesfârșite din fața Bazilicii de San Marco, faceți din timp rezervație pe www.venetoinside.com. Mergeți cu rezervația la intrarea pentru cei cu rezervări.

au fost aduse din expedițiile prin Levant. Bazilica a devenit locul sfânt al Republicii, dar și de încoronare a dogilor săi. Biserică originală, în mare parte din lemn, a ars în 976, iar Bazilica de astăzi a fost construită între 1063 și 1094; în următoarele trei secole, exteriorul său a fost generos decorat cu marmură și alte ornamente.

NARTEXUL

Micul pridvor de la intrarea în catedrală (nartexul) constituie pentru vizitatori prima întâlnire cu **mozaicurile** impresionante. Descrise de poetul W.B. Yeats drept „focul sacru al lui Dumnezeu”, acestea acoperă 0,5 hectare. Mozaicurile din nartex datează din sec. XIII și sunt printre cele mai spectaculoase din toată Bazilica; înfățișează scene precum Facerea și povestea arcei lui Noe. Vedeți mozaicurile mai bine între orele 11:30 și 12:30, când sunt aprinse luminile în catedrală.

MUSEO MARCIANO

Scara din dreapta intrării principale duce la micul **Museo Marciano**, cu unele dintre cele mai scumpe artefacte. Atracția principală este singura **cavadrigă** (patru cai unul lângă altul) antică din lume, **Cavalli di San Marco** (Caii Sf. Marcu), creată în jurul lui 200 e.n. la Roma sau în Grecia. S-a crezut că cei patru cai ar fi fost în vîrful Arcului lui Traian din Roma, apoi

le interzice să mânânce sau să se atingă de carneea de porc, au scăpat astfel osemintele printre degete. Nu numai moaștele și numeroasele bogății ale Bazilicii au fost furate din Orient, ci și multe dintre coloanele sale

mutați în hipodromul imperial din Constantinopol, de unde dogele Dandolo i-a adus la Venetia ca pradă de război în 1204. După ce un timp a păzit săntierul naval venețian, Arsenalul, **cavadriga** a fost mutată în fața catedralei, devenind un simbol al orașului, alături de leul Sfântului Marcu.

În 1378, Genova, republică rivală, s-a lăudat că va „puce hamul pe caii aceia neînhămați”, dar a eşuat. Napoleon însă a reușit să-i ducă la Paris, în Place du Carrousel, lângă Luvru, unde au rămas timp de 13 ani. Când Venetia a intrat sub administrație austriacă, caii au fost readuși în San Marco, unde au rămas până la Primul Război Mondial, când guvernul italian i-a mutat la Roma. În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, au fost mutați într-un sat din apropiere. După război, Bazilica și-a recăpătat caii, deși cei din față sunt doar o reproducere – **cavadriga** originală a fost amplasată în interior, ferită de aerul poluat.

Cavalli di San Marco, furăți din Constantinopol

